

Branžna organizacija — cilj ISKRE

ZMANJŠEVATI RAZKORAK MED RAZVITIM SVETOM IN NAMI, OSNOVNA NALOGA — PLODNEJŠE INTEGRACIJSKO GIBANJE — BRANŽNA ORGANIZACIJA UČVRŠČUJE PODJETJE — VSO POZORNOST STROKOVNIM KADROM — ZNANSTVENO DELO ČIM PREJ PŘIBLIŽATI POTREBAM GOSPODARSTVA —

Na vprašanja UREDNIŠTVA odgovarja v. d. gen. direktorja — JOŽE HUJS

Vprašanje:

Skupščina ZP Iskra vas je imenovala za vršilca dolžnosti generalnega direktorja ZP. Ob tej priliki vas vabimo, da članom naših delovnih kolektivov razložite vaše osebne poglede in oceno trenutnega položaja Iskre v ožjem in širšem gospodarskem prostoru.

Odgovor:

Za sedanjí položaj Iskre je nedvomno pomembno naslednje: Izvajanje in uresničitev sklenjenega samoupravnega sporazuma kot instrumenta, prek katerega bomo na našem področju izvedli določila nove ustave in plodnejše integracijsko gibanje, ki se je začelo lani, in smo ga dolžni v letošnjem letu pripeljati do konca. Pri tem mislim tudi na dogovore v naši ožji domovini, med dvema slovenskima industrijskima velikanoma Iskro in Gorenjem.

Vprašanje:

Nov samoupravni sporazum je prinesel določene novosti v naše notranje odnose. Kaj je po vašem mnenju v teh odnosih bistveno in tisto, kar lahko Iskri omogoči še hitrejši napredek?

Odgovor:

Novi samoupravni sporazum, ki smo ga sklenili ob koncu lanskega leta, nalaga in daje možnost za novo organiziranost Iskre, predvsem glede predvidene in že toliko časa omenjane branžne organizacije. Govorjenje o branžni organizaciji bi lahko pomenilo le neke vrste parolo, vendar ima svoje globoke korenine v tem, da je Iskra dosedanja organizacija tako prerasla. Tako kot je bilo dosedaj prav, da smo s postopnim združevanjem funkcij v združenem podjetju ohranili Iskro kot celoto v kritičnih letih 1965/66 pa do danes, moramo sedaj oblikovati znotraj ZP nove odnose, saj nam nova ustavna ureditev vnaša tudi novo kvaliteto na to področje. Organizacija po temeljnih organizacijah združenega dela pomeni organizacijsko učvrstitev združenega podjetja kot celote. Nova ustavna ureditev pravzaprav daje vso možnost, da izvedemo tudi branžno organizacijo Iskre, ki smo jo že davno predvideli, in ki jo naš obseg poslovanja tudi zahteva. To pa pomeni seveda učvrstitev Iskre kot celote, njeno nadaljnjo učvrstitev kot združenega podjetja s tem, da prek samoupravnega sporazuma zavestno krepiamo vse tiste funkcije, ki jih združeno podjetje kot celota potrebuje.

Vprašanje:

Vi ste človek, ki se v svoji veliki aktivnosti vztrajno drži spoznanja, da

sodobna tehnologija in znanost odpirata vrata napredku. Katere so po vašem mnenju konkretne naloge, ki bi jih morala uresničiti Iskra na teh področjih?

Odgovor:

V branžni, torej integralni organizaciji strokovno določenega dela našega podjetja bodo delovni ljudje imeli večjo možnost vpliva in kontrole, ne samo na proizvodnjo, ampak mimo komercialnega tudi na znanstveni in znanstveno-tehnološki del tega ciklusa. Le-ta postaja z vsakim dnem bolj pomemben faktor; lahko ga imenujemo temeljni kamen obstoja podjetja. Napredek tehnologije in znanosti na našem področju je v zadnjem desetletju hitrejši kot na katerem koli drugem področju tehnike in znanosti na svetu. Samo s koncentriranimi naporí vseh strokovnih sil v našem podjetju, kot tudi v vsej naši in širši okolici, lahko dosežemo to, da bomo zmanjševali razkorak med razvitim svetom in nami. Mislim, da je to osnovna naloga na tem področju. Zopet nam branžna organizacija nudi tiste organizacijske okvire, v katerih je taka orientacija izvedljiva.

Vprašanje:

Uresničitev razvojnih načrtov, ki jih ima ZP Iskra, je v veliki meri odvisna od sposobnih kadrov. Kakšno politiko mora po vašem mnenju voditi ZP in organizacija v njegovem sestavu glede izobraževanja obstoječih in pridobivanja novih kadrov?

Odgovor:

Imamo dve poti: S prvo je mišljena mobilizacija obstoječega kadra v podjetju in tudi izven njega. To pomeni zaposliti kadre, ki jih imamo tako, da bo vsak zaposlen tam, kjer lahko največ skupnosti koristi, okoli sebe pa zbrati tiste, strokovne sile, ki danes obstajajo v naši ožji domovini. Tu predvsem mislim na razne znanstvene institute, fakultete ter univerzo kot celoto in vse druge institucije, ki se z elektrotehniko in elektroniko bavijo. Teh kadrov je v naši ožji domovini precej. Dosedaj smo pravzaprav te sile dokaj neracionalno uporabljali. Nova organizacija znanstvenega dela, ki temelji predvsem na tem, da se znanstveno delo približa potrebam gospodarstva — o tem smislu je tudi urejeno financiranje znanstvenega dela — nam omogoča tako mobilizacijo. To daje možnost, da z organiziranim pristopom orientiramo znanstveno delo v tisto smer, ki jo Iskra, kot vodilno podjetje te stroke, nujno potrebuje! To bi bila prva, krajša pot. Daljša pot pa obstaja v formiranju novih kadrov, v študentski politiki in v strokovnem izpopolnjevanju obstoječih kadrov. Glede tega menim, da je zastavljena pot zadovoljiva. Naše sodelovanje s fakultetami in študentska politika že obstajata, sta tudi prav usmerjeni, treba jih je le še izpopolniti tako, da bo dosežena večja učinkovitost na tem področju.

Vprašanje:

Vsi priznavamo, da moramo v veliko večji meri kot doslej razvijati lastno raziskovalno in znanstveno delo, ga stimulirati in ustrezno organizirati. Kaj je po vašem mnenju potrebno, da to dosežemo?

Odgovor:

V dosedanjem razvoju smo bili glede znanstvenega in tehnološkega

napredka dokaj navezani na razvitejšo državo. Trdim, da bo faza razvoja v naslednjih nekaj letih pokazala, da smo pravzaprav na prelomnici, ko se bomo od tistih, ki kupujejo licence in patente, počasi, vendar zagotovo spremenili v tiste, ki lahko tudi nekaj svojega (Nadaljevanje na 2. strani)

ISKRA — AVTOELEKTRIKA

Lanski poslovni rezultati

Ob prebiranju poslovnih poročil ali ob razgovorih z vodilnimi predstavniki naših delovnih skupnosti se vsiljuje malone enotna ugotovitev, da je bilo lanskega leta poslovanje bolj močno kot doslej pod pritiskom zunanjih, neugodnih činiteljev. Sproščene cene surovin in reprodukcijskega materiala po eni strani, in po drugi zamrznjene cene končnih izdelkov, so ustvarili tolikšno nesorazmerje, da je marsikje že narušen celotni sistem proizvodne rentabilnosti, mimogrede finančno uničeno prizadevanje za večjo storilnost in hkrati, kar je najbolj boleče: načet je itak nezadovoljiv standard delavcev.

Tudi novogoriška tovarna Avtoelektrike je bila lani pod udarom teh nesorazmerij, čeprav niso edina vplivala na končni rezultat poslovanja. Ekonomske težave so se pričele že na začetku leta z manjšo prodajo od načrtovane. To je trajalo nekako do septembra in do takrat je tovarna poslovala tudi na robu rentabilnosti oz. z malenkostno izgubo. Od septembra do konca leta so se prodajne razmere uredile in tovarna je skušala z velikim začetkom nadomestiti zamujeno. To pa ji je le delno uspelo, kajti nastopil je drug docela nepredviden faktor: pomanjkanje električne energije. Poslovno leto je tovarna zaključila z 92,4 odstotno izpolnjenim proizvodnim načrtom, pri čemer je bila njena proizvodnja v primerjavi z letom 1972 za 5,7 odstotkov večja. Več kot so načrtovali so izdelali dinam, alternatorjev in rezervnih delov, manj pa napetostnih regulatorjev, zaganjalnikov, vžigalnih tuljav in magnetnih vžigalnikov.

Več uspeha je tovarna dosegla pri zalogah gotovih izdelkov. Le-te so se zmanjšale za 29 odstotkov, medtem ko so se zaloge surovin in reprodukcijskega materiala povečale skoraj za 50 odstotkov. Temu porastu pa so botrovali že omenjeni zunanji činitelji, predvsem notranja in zunanja inflacijska stopnja in z njo visok, tudi do 50 odstotni porast cen.

Tujega nočemo, svojega ne damo

Delovni ljudje iz vse Jugoslavije enoglasno obsojajo postopek italijanske vlade, s katerim znova steguje roke po delih jugoslovanskega ozemlja. Tudi kolektivi organizacij ZP Iskra so protestirali in dve protestni pismi — zveznemu izvršnemu svetu ter sekretariatu SFRJ za zunanje zadeve, objavljamo v naslednjem

ZVEZNEMU SEKRETARIATU ZA ZUNANJE ZADEVE SFRJ
BEOGRAD

Kolektiv 7.000 delavcev Iskre Elektromehanike iz Kranja je dne 21.3.1974 na javnem zborovanju delavcev po temeljnih organizacijah združenega dela v Kranju, Lipnici, Jesenicah in Ljubljani obravnaval stališča italijanske vlade v zvezi s cono B in sprejel soglasni sklep za protestno brzojavko naslednje vsebine:

„Izredno smo presenečeni in ogorčeni nad dejanjem italijanske vlade, ker smo bili prepričani, da nam je uradna politika sosednje države Italije naklonjena in da so bili občasni nesporazumi v pokrajinah, kjer živijo Slovenci, le plod fašističnih prenapetosti, ki niso mogli in niso hoteli pozabiti svoje krvave preteklosti.

Tak ukrep, ki pomeni teptanje vseh dosedanjih oblik medsebojnega sodelovanja na gospodarskem, kulturnem in političnem področju, predvsem pa sodelovanje v maloobmejnem prometu, pa se kaže v drugačni luči. Takšno sodelovanje kot doslej, je bilo za vzgled, kakšni naj bodo sosedski odnosi med državami z različno politično ureditvijo, je lahko temeljilo samo na doslednem medsebojnem spoštovanju suverenosti in ozemelske nedotakljivosti ob nevmesavanju v notranje zadeve.

Jugoslovani smo se zelo trudili, da bi bili odnosi čim boljši, čim bolj uspešni in pri tem mnogokrat popuščali. Takšno stališče italijanske vlade je obenem napad na mednarodna prizadevanja, ki tečejo v smeri ustvarjanja medsebojnega zaupanja in odstranjevanja preteklosti.

Smatramo, da je s takim aktom izražen poizkus prisvajanja dela ozemlja SR Slovenije in SR Hrvatske in trdno smo odločeni, da tak poizkus ne bo nikoli uveljavljen. Narodi Jugoslavije smo v borbi za osvoboditev dokazali, „da tujega nočemo in svojega ne damo!“ Te besede niso parola — te besede so borci zapisali s krvjo in zato smo se pripravljeno ponovno boriti.

Prepričani smo, da ta akcija italijanske vlade ni resničen interes demokratičnih delavskih množic Italije, ampak delo posameznikov, ki želijo s poizkusi ponovnega razpihovanja teritorialnih pretenzij zasejati spor med dve sosednji prijateljski državi.

Pozivamo ves napredni svet, tudi delavce Italije, da obsodijo ta poizkus pohlepa po tuji zemlji in podprejo naša prizadevanja v borbi za mir v svetu.

Delavci Iskre smo ob vsakem času pripravljeno svoje besede spremeniti v dejanja in dokazati našo pripravljenost za obrambo svoje domovine.“

KOLEKTIV ISKRA ELEKTROMECHANIKA KRANJ

ZVEZNEMU IZVRŠNEMU SVETU SFRJ BEOGRAD

Kolektiv ISKRE — tovarne električnih aparatov iz Ljubljane, se s svojimi družbenopolitičnimi organizacijami enoglasno pridružuje protestom vseh delovnih ljudi Jugoslavije in najostreje obsoja iredentistične zahteve, izražene v noti italijanske vlade, ki predstavlja napad na nedotakljivost in ozemelsko celovitost naše domovine.

Nota pomeni popuščanje fašističnim silam, ki zopet poskušajo dvigniti glavo in so svoj bes usmerile predvsem na socialistično in samoupravno organizirano Jugoslavijo. Zato smo prepričani, da tudi italijanski delavski razred obsoja umazano politično dejavnost svoje reakcije in je naš protest enotna obsodba vseh mračnih sil, ki skušajo škodovati napredku dobrih medsebojnih odnosov in hkrati enotnosti delavcev vsega sveta, predvsem pa delavcev obeh sosednjih držav.

Narodi Jugoslavije so za zmago nad fašizmom dali preveč žrtev in zato ne bodo nikoli dovolili, da reakcionarne sile napadejo našo svobodo in neodvisnost. Te pridobitve bomo znali braniti, vedno in povsod, zavedajoč se Titovih besed, da tujega nočemo, vendar svojega ne damo!

S tem protestom nudimo vso podporo političnim in diplomatskim akcijam odgovornih organov Jugoslavije in Slovenije ter izražamo popolno solidarnost z vsemi drugimi akcijami kolektivov, družbenopolitičnih organizacij in delovnih ljudi širom naše domovine, ki združujejo svoj glas v enotno obsodbo italijanske note.

Kolektiv in družbenopolitične organizacije ISKRA — APARATI

Z doslednimi ukrepi varčevanja na vseh možnih mestih so v tovarni sicer omilili te posledice in tako zaključili poslovno leto z dohodkovnim rezultatom, ki je zadostoval za kritje zakonskih in pogodbenih obveznosti, ni pa v celoti kril obveznosti do družbenega standarda delavcev.

Glede zaposlovanja tovarna ni doživela bistvenih sprememb. Ob koncu

leta je zaposlovala 1.296 delavcev, to je le 57 več, kot pred letom dni, upoštevajoč seveda, da je nekaj delavcev zapustilo tovarno, nekaj pa se jih je na novo zaposlilo. Kvalifikacijska struktura se je nekoliko popravila v prid večji strokovnosti. Prevladujejo mladi delavci. Največ jih je med 21 do 25 leti starosti.

(Nadaljevanje na 3. strani)

„Avtoelektrika“ — Nova gorica: usmerjanje napetostnih regulatorjev.

V tej številki

Branžna organizacija — cilj Iskre

Lanski poslovni rezultati Avtoelektrike

Odločamo in prispevamo

Proizvodnja ZP v februarju 1974

Novim akcijam naproti

Pokal za drugo mesto

Uspeh kljub dokajšnjim težavam

LANSKI PLAN PROIZVODNJE PRESEŽEN ZA 3,8% — INDEKS PROIZVODNJE MED 72—73. LETOM 130,8 — REALIZACIJA V JANUARJU IN FEBRUARJU LETOS ZA 7,9% VEČJA OD PLANIRANE PROIZVODNJE VEČJA. PREUSMERITEV NA TUJA TRŽIŠČA —

Na vprašanja UREDNIŠTVA odgovarja direktor Iskrine tovarne električnih instrumentov Otoče — LUDVIK KUHAČ

Vprašanje:

Kot je znano, je v tej tovarni 446 zaposlenih. Realizacija proizvodnje je znašala lani 58.356.245 din. Kako vi, kot direktor, ocenjujete lansko poslovanje?

Odgovor:

Kljub težavam, ki so bile prisotne v vseh Iskrinih tovarnah in tudi v drugih podjetjih, kot so npr. preskrba z materialom, pomanjkanje potrebnih likvidnih sredstev, pomanjkanje delovne sile in težav, predvsem na področju domače prodaje, ki je delno stagnirala, ocenjujemo lansko poslovno leto kot uspešno, saj smo plan presegle s 3,8% od planirane vrednosti. To je zelo važno, saj je bil ostanek dohodka prav zaradi viška proizvodnje tak, kot smo ga predvidevali z gospodarskim planom v začetku leta. Kot sem že omenil, so nastopale določene težave pri domači prodaji oz. na domačem tržišču, zato smo se lani močno preusmerili na izvoz.

Vprašanje:

Dejali ste, da je prodaja na domačem trgu nazadovala. Kako ste vključili letošnji proizvodni program v prodajo na inozemskem tržišču?

Odgovor:

Izredno veliko skrb posvečamo našemu izvozu, saj ga dvigujemo iz lanskega na letošnje leto za skoraj 300%. Uvoz je seveda tudi narasel, vendar dosti manj kot izvoz. Ponovno smo vzpostavili stike s firmo Goerz na Dunaju, s katero smo imeli svoj čas dokaj plodno sodelovanje. Naročila omenjene firme so se izredno povečala, saj imamo sedaj npr. naročilo za 4.200 univerzalnih instrumentov po ugodnih cenah. Predvidevamo, da se bo tudi medsebojna izmenjava v programu lahko še povečala. Izredno dobro sodelovanje se kaže tudi pri nekaterih nemških firmah. Določene možnosti se kažejo tudi pri proizvod-

nji termostatom za neko ameriško firmo, ki ima tovarno kapilarnih termostatom v Stuttgartu in je pokazala izredno velik interes za sovlaganje kapitala. Lani smo podpisali 5-letno kooperacijsko pogodbo z nemško firmo Metrawatt. Polovico te vrednosti izdelkov bomo izdelali mi, polovico pa bi prevzeli njihovih izdelkov. S tem bi dosegli dvoje: našli smo medstandardni program; to so predvsem instrumenti za vgradnjo, s čimer je omogočeno, da pri našem standardnem programu močno povečamo serije, ki bodo ekonomsko opravičljive, po drugi strani pa bomo izbiro prodajnega proizvodnega programa močno obogatili, kar nam bo koristilo pri prodaji tudi ostalih naših izdelkov na jugoslovanskem tržišču.

Najbolj interesantni od vsega programa so tako imenovani telefonski pretvorniki za električne veličine jakega toka in sicer za tok, napetost, moč in frekvenco na eni strani, na drugi strani pa registrirni instrumenti za vse električne veličine. Ta program postaja posebno interesanten v Jugoslaviji, saj je pri nas šele v fazi osvajanja, in drugič ker dajemo velik poudarek na izgradnjo potrebnih kapacitet. Oba programa sta za nas zelo pomembna, saj se predvidevajo oz. se že vlagajo znatna investicijska sredstva v Jugoslaviji za nove elektroenergetske objekte za proizvodnjo in prenos.

Vprašanje:

Iz zadevnega poročila je razvidno, da je v letošnjem letu dokaj zvišan proizvodni program. Ali so dane možnosti za realizacijo sprejetih obveznosti?

Odgovor:

Letošnji plan je glede na lansko leto, izredno visok. Vemo, da bomo morali vložiti vse napore, če bomo hoteli ta plan izpolniti. Največja

bojazan, ki je prisotna pri izvršitvi tega plana, je izredno pomanjkanje reprodukcijskega materiala, tako domačega in uvoznega, kljub visokim cenam. Kljub naštetim težavam pa smo v prvih dveh mesecih presegli plan za 7,9% nasproti istemu obdobju lani pa za 71,1%. Dokajšnji problem je za nas tudi delovna sila. Če vzamemo ožje področje Otoč, Podnarta do Radovljice, lahko hitro ugotovimo, da delovne sile ni na pretek in, da je zaenkrat bolj primanjkuje kot pa ostaja. Konkretno računamo, da bomo neke manjše kapacitete lahko postavili v Bohinjski Bistrici, kjer je nekaj delovne sile še moč dobiti.

Vprašanje:

Iskra se povezuje v branže. Kaj menite vi o tem, in — ali je kolektiv že kaj razpravljal o bodoči branžni organizaciji na tem področju?

Odgovor:

O tem smo že precej razmišljali in prišli do zaključka, da bi bilo za nas najbolj smotno, če se osnuje branža merilno regulacijske tehnike, kjer bi bile povezane tovarne s sorodno tehnologijo in programom. O tem smo že razpravljali na kolegiju s predstavniki družbenopolitičnih organizacij v naši tovarni. Vzpostavili smo tudi stike s kranjsko Elektromehaniko. Zdaj je zadeva tako daleč, da se bosta v Kranju in pri nas formirali komisiji, ki bosta pripravili zadevni material za samoupravne organe.

ABC

Današnje, 12. število „Iskre“ smo izdali iz tehničnih razlogov samo na 4. straneh, zaradi tega nekaterih pomembnih sestavkov nismo mogli vključiti v današnje število. Vse preostalo gradivo bo objavljeno prihodnjic, ko bomo izšli normalno na 8. straneh.

Odločamo in prispevamo

Nova ustava prinaša med drugim tudi nove odnose v financiranje splošne in skupne porabe. Letos bomo delavci v združenem delu namreč prvič neposredno sami odločali, kolikšen del svojega dohodka bomo namenili za skupno porabo in ga razporedili na posamezna področja te skupne porabe.

In kaj sploh je ta skupna poraba? Vanjo uvrščamo tiste dejavnosti, ki predstavljajo naš družbeni standard kot so: vzgoja, izobraževanje, kultura in telesna kultura, pri katerih smo vselej vsi udeleženi in tiste dejavnosti kot na primer: zdravstveno varstvo, invalidsko-pokojninsko varstvo, pri katerem smo udeleženi, če smo bolni, oz. v starosti ali v primeru invalidnosti. Vse te dejavnosti imajo lastne samoupravne skupnosti, razen dejavnosti socialne zaščite, ki zagotavlja družbeno pomoč nepremožnim. Zato se bodo sredstva za te vrste socialne zaščite še nadalje oblikovala — zbirala v proračunih družbeno-političnih skupnosti.

Doslej je plačevanje teh družbenih dejavnosti potekalo predvsem prek proračunov občin in republike, ki so dobivale denar od davkov, prispevkov, taks in iz drugih virov, odslej pa nam ne bo nihče več predpisoval, kolikšen del sredstev naj izločimo za skupno porabo. Sami bomo odločali o tem, sami bomo odločali o količini in kvaliteti na primer otroškega varstva, kulture, zaposlovanja, zdravstva.

Kako pa bomo odločali o razporeditvi dela dohodka za namene skupne porabe? To je tako, da se bomo seznanili s programi samoupravnih interesnih skupnosti, in to takimi programi, ki bodo hkrati vrednostno ocenjeni, da nam bo jasno, koliko nas bo tak program veljal. Tako bomo lahko sprejeli samoupravni sporazum, s katerim se bomo zavezali, kakšen odstotek svojega osebnega dohodka in kolikšen odstotek dohodka organizacije združenega dela, v kateri združujemo svoje delo, bomo odstopili za posamezne vrste skupne porabe. To je naša dolžnost in obveznost hkrati, saj sledi iz ustavne pravice delovnega človeka, da razpolagamo z rezultati svojega dela.

Doslej smo govorili le o skupni porabi, kaj pa je to splošna poraba? Iz zbranega denarja za splošno porabo se financirajo predvsem državni organi, dejavnosti krajevnih skupnosti, dejavnosti družbenopolitičnih skupnosti, komunalna potrošnja, negospodarske investicije, gospodarski posegi, splošni ljudski odpor in Jugoslovanska ljudska armada. Splošna poraba je predvsem tista poraba, ki je financirana iz proračunov. Praviloma naj bi splošne porabe ne financirali iz obremenitev osebnega dohodka, oz. dohodka temeljnih organizacij združenega dela. Torej bi se sredstva za splošno porabo formirala iz davkov, prometnih davkov ter taks.

Tako skupna in splošna poraba, kot osebna poraba pa so odvisne od višine z delom ustvarjenih sredstev družbenega proizvoda. Ta družbeni proizvod ustvarjamo mi z lastnim delom in proizvodnimi sredstvi. Višina družbenega proizvoda je odvisna od vrednosti vseh proizvodov in storitev, zmanjšana za materialne stroške. Od višine ustvarjenega družbenega proizvoda je odvisna naša osebna in splošna življenjska raven. Če smo doslej o kvaliteti svojega življenja odločali tako, da smo svoj osebni dohodek namenili za zadovoljevanje svojih osebnih in družinskih potreb, torej svojega osebnega standarda, medtem ko je za količino in kvaliteto družbenega standarda skrbela država, potem nam daje novi ustavni sistem v roke povsem drugačne možnosti. Odslej bomo po svoji presoji odločali o kvaliteti svojega življenja tudi glede družbenega standarda.

Z novo ustavo smo postavili temelje naši novi osnovni politični in družbeno-ekonomski usmeritvi in stvarnosti. Ustava je to stvarnost položila v naše roke, da jo bomo skladno z lastnimi interesi uravnavali sedaj in usmerjali v prihodnje. V ustavo smo namreč zapisali, da se spreminja položaj delovnega človeka s tem, da mora vsak delavec razpolagati s sadovi svojega dela — in z uveljavitvijo novih odnosov v financiranju splošne in skupne porabe bomo to načelo tudi uresničili.

Lado Drobež

Branžna organizacija — cilj ISKRE

(nadaljevanje s 1. strani)

jega prodajo. To je tudi naslednji cilj našega znanstveno raziskovalnega dela. Menim, da prve poskuse takega nastopa že imamo. Prepričan sem, da bodo prvi rezultati v naslednjih letih vidni. Zato bo seveda treba formirati tudi nove vrste kadrov, ki bodo znali take usluge, to je licence, know how, in patente zunaj ponujati, pa do takih, ki bodo znali to tudi realizirati. To je nov profil kadrov, ki ga bo treba vzgojiti oz. dobiti. To je nov pristop, ki bo zahteval tudi nove organizacijske oblike. Mislim, da je trenutni položaj Iskre v naši domovini zadosti ugoden za krepak poseg v novo rast Iskre, saj smo težave, ki so naše gospodarstvo prizadele zaradi zunanjih vplivov, bolje prenesli kot večji del elektroindustrije v Jugoslaviji. Ti pretresi nas niso spravili s tira, saj smo poslovno leto 1973 uspešneje zaključili kot katerakoli večja tovrstna industrija pri nas. To kaže, da imamo dobro startno pozicijo za leto 1974. prav na osnovi ugodnih lanskih rezultatov.

Vprašanje:

Glede ocene trenutnega položaja Iskre želimo, da nam poveste, katere neposredne naloge stoje sedaj pred delovnimi kolektivi Iskre in pred vodstvom ZP?

Odgovor:

Osnovne naloge v letošnjem letu so nedvomno te, da moramo doseči predvidene plane. Ne smemo odstopati od zastavljenih načrtov ne glede kvantitete in kvalitete. Izraba kapacitet na planirani višini je predpogoj in nujnost. S tem bomo doprinesli lep delež k skupnim naporom za ureditev gospodarske situacije v državi, hkrati pa realizirali lasten porast standarda zaposlenih. V letošnjem letu je treba voditi izrazito borbo za intenzifikacijo

gospodarjenja, po gospodarsko-organizacijski plati pa izvesti vsa določila našega samoupravnega sporazuma, dosledno izvesti celotno novo organizacijo in doseči sporazum glede sodelovanja in integracije s podjetjem „Gorenje“ Velenje. To pomeni zaključiti samoupravni dogovor o sodelovanju, postaviti temelje takega sodelovanja, ki naj pripelje do ožjega

sodelovanja dveh gigantov slovenske industrije. Zato smo prevzeli tudi vse obveze in na tem trenutno tudi intenzivno delamo. Tako sodelovanje se bo nedvomno začelo na tržnem koncu naše dejavnosti, seglo do programskega, v končni fazi pa do delitve programov in do racionalizacije v tem smislu, da ne bomo več oboji vlagali v podvojitev kapacitet.

ABC

Proizvodnja ZP v februarju

Organizacije	I—II/73	I—II/74	v 000 mesečna r.	Odnos m. r. do mes. pl.	Odnos r. I-II do pl. I-II	Odnos r. I-II/74 do r. I-II/73
1	2	3	4	5	6	7
Elektromehanika	106.671	149.805	78.343	100,9	100,5	140,4
IEZE	60.195	90.766	45.617	88,2	87,9	150,8
EMO	64.192	65.247	33.181	92,4	90,8	101,6
Sprejemniki	13.360	19.630	10.970	98,9	94,2	146,9
Aparati	31.086	39.343	19.161	89,0	91,2	126,6
Avtoelektrika	32.404	36.976	18.832	88,9	86,0	114,1
Elektromotorji	21.002	26.989	16.158	94,0	88,3	128,5
Naprave	8.596	6.265	3.142	85,9	98,7	72,9
Elektronika	3.024	2.530	1.751	43,6	49,9	83,7
Kondenzatorji	13.400	20.365	11.592	127,5	108,8	152,0
Instrumenti	7.159	12.358	6.205	106,6	107,4	172,6
Pooprevodniki	9.432	9.865	4.816	76,1	82,6	104,6
Usmerniki	8.845	8.285	4.302	63,1	60,8	93,7
Gospodinjski aparati	24.378	24.726	11.854	98,7	100,9	101,4
Industrijska oprema	1.824	2.948	1.803	121,8	99,6	159,0
Antene	1.392	1.634	853	79,0	76,8	117,4
Baterije ZMAJ	12.090	15.096	6.797	100,0	105,3	124,9
Orodjarna	1.267	1.828	724	44,3	55,9	144,3
TOVARNE SKUPAJ	420.347	534.656	276.101	93,6	92,8	127,2
IRI	11.374	10.870	5.910	131,3	120,8	95,6
Commerce-proizv. dej.	9.747	15.963	9.513	89,7	85,8	163,8
Inženiring	40.259	47.366	25.976	69,8	74,9	117,7
CAOP	630	772	386	100,0	100,0	122,5
SKUPNE SLUŽBE SKUPAJ	62.010	74.971	41.785	79,3	81,8	120,9
ZP ISKRA	482.357	609.627	317.886	91,4	91,3	126,4

Novim akcijam naproti

V torek, 12.3.1974 je bila v Elektromehaniki v dvorani delavskega samoupravljanja nad restavracijo „Iskra“ redna letna in volilna konferenca TK ZMS Elektromehanike Kranj.

Vabilu so se odzvali številni gostje: direktor kadrovskega področja Elek-

tromehanike Ivan Cvar, predsednik poslovnega odbora Elektromehanike Franc Klemenčič, predsednik OK ZMS Kranj Ciril Sitar, sekretar TK ZMS „Gorenje“ Velenje Jože Krebel, predstavnik ZMS „Uljanika“ iz Pule Josip Fabris, sekretar koordinacijske konference ZMS ZP Tone Volčič, sekretar organizacije ZK v Elektromehaniki Bojan Klemenčič, predstavnik sindikalne organizacije Klavdij Mulič, in drugi vabljeni delegati, ki so se zbrali v rekordnem številu, saj je bila udeležba praktično sto odstotna.

Po izvolitvi organov konference sta svoje poročilo o delu podala predsednik TK ZMS Jože Perko in sekretar TK Andrej Lapanja.

Konferenca je enoglasno sprejela tudi začasni pravilnik organiziranosti ZM v Elektromehaniki, ki je prilagojen razdelitvi na TOZD in delegatskemu sistemu. Bil je prepotreben, ker stari ni več ustrezal, nekaj povsem konkretnih smernic pa verjetno še ne bo do kongresa ZMS.

Konferenca je izvolila tudi novega predsednika in dva sekretarja, kar je pri tako veliki delovni organizaciji kot je Elektromehanika, prepotrebno. Novi predsednik je postal Andrej Lapanja, 23-letni orodjar in izredni slušatelj srednje komercialne šole v Kranju, sekretarja pa Janez Žakelj in Milan Popič.

Smatramo in upamo, da smo mladi v Elektromehaniki pri izbiri vodstva imeli srečno roko. Rezultati se bodo pokazali v bodočih akcijah, jasno pa je, da trije ljudje vsega ne bodo zmogli. Vse je odvisno od dela celotnega predsedstva TK, predvsem pa od TOZD, ki odločajo, kdo bo zagovarjal v predsedstvu njihova stališča.

Bolj, kot kdajkoli prej, je uspeh in učinkovitost dejanj in akcij odvisna prav od podpore in glasja vseh mladih v tovarni.

J.P.

Možnosti vsebinske obogatitve počitniške prakse

V tem poročilu se ne bom ukvarjal s celotno problematiko počitniških praks, temveč le z enim izmed njenih aspektov, z medosebni komunikacijami, oz. personalnimi odnosi.

Pri pretoku ali prenosu znanja je eden važnih in odločujočih dejavnikov osebni stik ljudi s fakultet, z ljudmi v industriji. Počitniška praksa je konkretna oblika in možnost takih stikov, ki jih ne znamo izkoristiti. Običaj je namreč, da študentje na praksi dobijo sicer pregled nad tovarno in proizvodnjo, nihče pa jih ne sprašuje o delu na fakulteti. Pomembnejši so zato osebni stiki praktikantov z določenimi ljudmi, kot njihova zgolj fizično vključenost v kolektiv, preko delovnega mesta, kamor so razporejeni. Idealnih stikov in odnosov sicer ne moremo pričakovati, ker ne vemo, kdaj so doseženi, toda moramo težiti k njim. Zato raje zagovarjam nek maksimalni kot minimalni program počitniških praks.

Pri obravnavi problema pretoka znanja zanimiva raziskava OECD-a (The Conditions for Success in Technological Innovation, Paris 1971) navaja ključne pogoje v odnosih univerza-industrija: dobre komunikacije in dobri personalni odnosi.

Personalni transfer je hitrejši kot prenos znanja preko poučevanja ali publikacij. Nobelovci so večinoma bili v tesnih osebnih kontaktih z industrijo (Švica), tam pa, kjer tega ni bilo (Francija) je bila manjša tudi tehnološka uspešnost.

Praktikant v počitniški praksi je lahko člen v verigi na relaciji univerza-industrija, če doseže pomembne osebne kontakte. Uspešnost pri tem ni odvisna le od njega. Študent prihaja v industrijo kot pripadnik univerze, pripravljenost in uspešnost v obojestranskih odnosih pa lahko preide v dobro navado. Vzdrževanje pomembnih kontaktov s tovarno na počitniški praksi, pozneje ko se zaposli pa z univerzo, uvršča mladega diplomanta v strokovno elito in pripadnika svoje „ceha“ (v pozitivnem smislu pojma) tako, da lahko spremlja in je na špiči dogodkov v lastni stroki.

Ista raziskava OECD-a navaja še eno značilnost prenosa znanja v proizvodnjo. Znanje ne „teče“ brez težav do uporabnikov. Da bi jo pridobili terja od nas določene napore. Industrija mora biti več kot pasivni sprejemnik univerzitetnega znanja, mora ustvarjati učinkovito in kompleksno omrežje prodiranja. Le tako lahko „teče“ in prodira znanje v proizvodnjo. Glavne ovire so pomanjkanje časa za obojestransko sodelovanje in pomanjkanje medsebojnega razumevanja in spoštovanja, kar je osebna napaka večine nas.

Anketa o počitniški praksi med 46 slučajno izbranimi študenti – študenti ZP ISKRE je pokazala, da velika večina (38) ne bi v nobenem primeru odrežala prakse, toda dobra četrtina je trdila, da jim praksa v ničemer ni koristila. Če analiziramo odgovore študentov vidimo, da predvsem želijo dobro počutje, priznanje in spoštovanje na praksi (35), pridobiti čimveč informacij (30) ter opravljati strokovno čimbolj zahtevno delo (25).

Pri načrtovanju prakse torej pride v poštev (na kar je opozoril tudi dr.

Pehani, prof. na FZE) varianta 1) da naj študent gre skozi oddelke po lastni izbiri oz. 2) da naj se zadoži za konkretno nalogo, ki jo mora uspešno opraviti (ne glede na to, da se ta naloga tudi sicer rešuje).

„Idealne“ želje študentov nam povedo, da so v manjši ali večji meri prikrajšani za možnosti, ki so jih kot želje naštevati. Pri iskanju napak pa moramo upoštevati širši kontekst.

Delo se vrednoti po rezultatih, študij ali privajanje znanja pa po svojih posledicah. Medtem ko se delo da meriti, posledice se neposredno ne dajo. Delo ima večjo vrednost, ker nam je preko rezultatov dostopno, tako da je postalo družbeni ideal („delu čast in oblast“). Celo nekateri študentski politiki zahtevajo, da se študij prizna kot delo. Ob tem pa se nam izmika pravi pomen študija in uporabe znanja. Če je študij delo, rezultat je diplomiran študent, torej študent je sam sebi predmet in rezultat lastnega dela. Kot rezultat (izdelek) išče uporabnika, kateremu bo privesek ter bo hotel s čim manjšim trudom pridobiti čim več.

Kultivacija lastne osebe je lep cilj, toda nepravilno je, da morajo medtem drugi garati. Optimalno je, kar bi lahko veljalo pri počitniških praksah, sorazmerje in prepletanje študija in dela. Tako bi znali ločevati bistvo enega in drugega in bi iz tega vzklila kal spoznanja in morale, da traja študij prav tako kot delo dosmrtno in sta neločljiva od bistva človeka.

Študentski politiki zametavajo pomen študija v življenju človeka, ko zahtevajo priznanje študija za delo, na drugi strani pa tudi mi na praksi z enostranskim pretrganjem odnosov med študijem in delom začrtujemo slabo perspektivo mlademu človeku: do zdaj si študiral, zdaj pa boš delal.

Morebiti se ne bodo strinjali z načelom sorazmerja študija in dela tisti, ki so prepričani, da je prvenstvena naloga mladih, da čimbolj pridno in hitro doštudirajo. Vključevanje diplomanta v delo in v nadaljnji študij – po njihovem, ni problem, ker tisti, ki ima delovne navade in ki se je že izkazal, ne bi zatajil tudi pozneje. Toda velja opozoriti, da je razvoj študenta in mladih sploh zmeraj pogojen z dogodki, ki so pomembni za njegovo življenje in njegovo perspektivo. Če dogodke zožujemo le na fakulteto v pričakovanju, da bodo hitreje doštudirali, podpiramo tudi nasprotni trend: izključno orientacijo na fakulteto, na študentsko življenje, na ugodnosti njihovega statusa, na podaljšanje študija.

Počitniška praksa je lahko dogodek, ki stopnjuje pripravljenost posameznika, pripravljenost tudi za sproti študij. Prakse v razvojnih oddelkih in v montaži (v IC) so študentje ocenili kot odlične. Lahko pa jo opravljajo ne le julija in avgusta, temveč tudi junija, septembra in oktobra. To vpliva na izboljšanje vsebine.

Dnevnik prakse je lahko zanimiv, če je posameznik v njem registriral to, kar je njega najbolj vznemirjalo, v polemичnem tonu, bolj sebi kot drugim, zapisoval svoje dvome, kaj so drugi rekli in zakaj. Eden najbolj znanih takih zapisov je Medvedovo

znano poročilo o sebi, o življenju in težavah znanstvenika-človeka. Dragocena so pisma in zapiski znanstvenikov in drugih delavcev pri eksperimentih, ker so pogostokrat v teh fragmentih delčki-kamenčki, piramide nekega večjega dosežka. Taki dokumenti niso zanimivi le za nas, ki bi to želeli proučevati, temveč bolj za njih samih, ker so lahko preko njih izbirali, kristalizirali sestavine in registrirali pomote in zablude. V raziskovanju znanstvene ustvarjalnosti in v raziskovanju pretoka znanja v uporabo taki subjektivni izkazi bolj odražajo objektivno stanje, kot kakšna druga priorna objektivna metoda.

Zato bi nam taki dnevnik praksi lahko koristili tudi kot podatki, parametri pri testiranju in dokazovanju take ali drugačne hipoteze o stanju na področju znanstvenega in strokovnega dela, ter bi opozarjali na napake.

Če bi želel rezimirati, v kakšni povezavi so zadnji odstavek z medosebni odnosi, ki sem jih na začetku obravnaval, bi opozarjal na to, da nihče ne more terjati, zahtevati, ukazovati pisanje takih in takih dnevnikov, temveč le spodbujati v medosebnih stikih, mlade strokovnjake tudi k takšnemu dejanju.

Morda nam manjka ob koncu še kakšna beseda o vzvišenosti določenih visoko izobraženih profilov, ter o problemu njihovega odnosa do spoštovanja dela, kar tudi živahnega malega strokovnjaka lahko pahne v intelektualno lenobo in ležernost. Toda to že spada v poglavje kritike slabosti intelektualnega dela.

Jože Konc

Razstavljeni izdelki v vitrini, ki je vgrajena v steno sejne sobe v tovarni „Elektromotorji“ Železniki, niso le okras, pač pa zgovoren dokaz dela, rasti in hotenja delovnega kolektiva

ISKRA ELEKTROMOTORJI ŽELEZNIKI

Zanimiva zbirka v sejni sobi

Že pred dvema letoma so v Iskri v Železnikih na novo uredili sejno sobo, ki je enostavno, okusno in funkcionalno opremljena.

Posebnost te sejne sobe je razstava izdelkov domače tovarne. Po vitrinah so razvrščeni izdelki proizvodnega programa, z zbirko pa bodo nadaljevali, da bo zbrano vse, kar izdelujejo. Razstavljeni izdelki so predvsem zanimivi za obiskovalce, predvsem pa za dobavitelje in kupce. Ob njih je mogoče dijakom in študentom razložiti tovarniški proizvodni program, pokazati funkcionalnost izdelkov in – ne nazadnje, narediti nekaj brezplačne reklame.

Obenem poteka tudi akcija za zbiranje proizvodov, ki so jih nehali izdelovati. Primerjava bo zanimiva predvsem za strokovnjake. Če npr. pogledamo mikser izpred desetih let

in današnjega, nam je takoj jasna velika razlika, oz. sedanja in bivša tehnologija in seveda tudi oblikovanje. Poleg tega bo zbirka tudi dragocen spomin na delo, ustvarjanje in prizadevnost kolektiva.

—K.F.—

ISKRA — Industrija elementov in zabavne elektronike
VF KERAMIKA, Ljubljana — Stegne 19

objavlja
prosto delovno mesto:
ADMINISTRATORJA
Pogoj:
osemletka, znanje strojepisja.
Nastop službe takoj.

Pismene vloge sprejema kadrovska služba — Ljubljana, Stegne 17.

Sklepi mladinskega seminarja v Portorožu

V prejšnji številki Iskre smo podrobneje spregovorili o izobraževalnem delu seminarja predsednikov in sekretarjev mladinskih aktivov ZP Iskra v Portorožu, tokrat pa bomo več pozornosti namenili sklepom 2. seje predsedstva koordinacijske konference Zveze mladine ZP Iskra, predvsem sklopom seminarja.

Zadnji dan tridnevnega seminarja je predsedstvo najprej soglasno sprejelo naslednji program dela KK ZM ZP Iskra za letos:

April: mladinska delovna brigada Dugi otok

Maj: štafeta mladih Iskre srečanje mladih elektro in elektronske industrije Jugoslavije v Cetingu

August: delovna akcija mladinske brigade Bratstva in enotnosti (Koponik, ali Morava)

September: zlet mladih Iskre

December: konferenca KK.

Skozi vse leto pa bodo potekale naslednje akcije:

- vsi mladi morajo imeti osnovno šolo
 - skupne akcije s študenti
 - vključevanje mladih v zvezo komunistov
 - sodelovanje z RK ZM Slovenije
 - sodelovanje z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami ZP
 - sodelovanje s skupnostjo študentov.
- Poleg tega okvirnega programa so v dejavnost stalnih komisij vključili še:
- enotno organiziranje mladih v ZP
 - ustanavljanje aktivov mladih delavcev
 - stanovanjsko problematiko mladih
 - problem nagrajevanja
 - problem pripravnikov
 - problem novatorstva
 - dopolnilno izobraževanje
 - ustanovitev kluba mladih inovatorjev.

Program dela so sprejeli soglasno. Prvi del programa se nanaša na delo koordinacijske konference, težišče drugega dela pa je na delu komisij.

O mladinski delovni brigadi na Dugem otoku je predsedstvo zavzelo stališče, da te brigade ne moremo tretirati zgolj z ekonomskega stališča in jo tako opravičevati ali zanikati. Brigada je razdeljena na dva dela: od 1.—10. in od 10.—20. aprila. Na njej bo sodelovalo skupno 40 mladih, ki bodo opravljali zemeljska dela, pripravljali obalo, uredili vhod ipd.

Marjan Kralj

Glede Iskrine štafete so sklenili, da bodo rokovnik prilagodili zvezni štafeti, kje in kdaj bodo Iskrino štafeto izročili zvezni štafeti pa še niso določili, saj je bilo nekaj sporov z RK ZM Slovenije.

Med sklepi predsedstva bi opozoril tudi na naslednja dva — na sodelovanje mladih v ZP z mladinskimi organizacijami v tujini ter na odnose med KK in študenti. Na Portoroškem seminarju so govorili predvsem o odnosih z mladino na Čehoslovskem, še predvsem pa so opozorili na nujnost, da je treba organizirati stike z mladimi Slovenci v Italiji. Sklenili so, da bodo — predvsem Goriški aktiv — proučili možnosti za organiziranje srečanj med zamejskimi Slovenci v Italiji in mladimi Iskraši. Kot že rečeno so pomembni tudi sklepi, ki se nanašajo na sodelovanje s študenti. Upajmo, da bodo ti sklepi prelomnica, saj so študenti pokazali veliko željo, da se aktivno vključijo v dejavnost mladine ZP in da se že zdaj, med samim šolanjem, dejansko čutijo kot delavci Iskre.

V nedeljo, zadnji dan seminarja, so ustanovili tudi komisije ter izvolili predsednike in člane. Gre za naslednje komisije:

- za družbeno-ekonomske odnose
- za ideološko-politično delo
- za informiranje
- za šport

Delo komisij je odprtega tipa, tako da se bo lahko vsakdo preko sekretariata vključil v delo teh teles.

V treh dneh seminarja je bilo razumljivo največ govora o položaju mladih delavcev in delavcev v ZP Iskra ter o njihovem položaju v odnosu do organiziranosti mladine v Sloveniji.

Sklepe seminarja prav zato lahko razdelimo na dve področji:

1. Ureditev statusa mladih v okviru ZP Iskra

- a) ureditev odnosov do samoupravnih organov ZP
- b) do drugih družbenopolitičnih organizacij ZP
- c) do skupnih služb ZP

2. Ureditev statusa mladine ZP v Sloveniji

- a) ureditev statusa KK ZM ZP Iskra do RK ZM Slovenije
- b) povezava mladinskih aktivov po TOZD z občinskimi konferencami ZM.

Predsedniki in sekretarji mladinskih aktivov ZP Iskra so na seminarju poudarili, da zahtevajo večjo udeležbo mladih pri odločanju v samoupravnih

organih in to zato, ker se čutijo sposobne in dolžne prevzeti delovnosti pri tem odločanju. Medvdomno so jalove trditve tistih, ki menijo, da si morajo mladi sami izboriti pot do sodelovanja, če nimajo podpore pri drugih v podjetju. Dokler se bo na mlade gledalo kot na nezrele samoupravljalce, kot na nujno zlo pri reševanju kadrovske politike, mladi ne bodo mogli dobiti ustreznega mesta v samoupravnih strukturah. Dobiti morajo kreativno možnost in ne samo formalni vpliv na družbeno politično dogajanje v ZP. Mladinska organizacija mora dobiti enakopravno mesto pri kreiranju političnega ozračja v ZP. Mladi zahtevajo, da jim sindikat in ZK pomagata pri ideološko-političnem in organizacijskem delu. Prekiniti je treba s prakso in skeptičnimi trditvami, da je delo mladine le muha enodnevnica, kajti zavedati se moramo, da je slaba organiziranost mladine v večini primerov posledica slabe organiziranosti drugih družbenopolitičnih organizacij v ZP. Kot že rečeno so na seminarju ustanovili komisije. Njihovo delo bo strokovnega značaja, zato bi morale dobiti podporo pri Skupnih službah ZP. Komisije bodo zbirale podatke, npr. o stanovanjski politiki ZP, pripravištvu, nagrajevanju in zato brez pomoči Skupnih služb ne bodo mogle priti do pravih sklepov. Le na osnovi strokovno pripravljenih analiz se bo dalo izvesti uspešne akcije za rešitev problemov.

Glede statusa mladine ZP Iskra v odnosu do organiziranosti Mladine v Sloveniji so poudarili, da je treba urediti status koordinacijske konference ZM ZP Iskra do republiške konference ZM Slovenije ter sklenili, da se morajo mladinski aktiv po TOZD povezati z občinskimi konferencami ZM. Kjer bi naleteli na težave bi predsedstvo KK preko republiške konference zagotovilo, da se ti odnosi zadovoljivo uredijo. Sklenili so tudi, da bo delo komisij, ki so jih ustanovili po aktivih v temeljnih organizacijah povezano z delom komisij pri občinskih konferencah v določeni občini, kjer se aktiv nahaja, delo komisij pri KK ZM ZP Iskra pa bo povezano z delom ustreznih komisij pri RK ZM Slovenije.

Lado Drobež

Lanski poslovni rezultati

(nadaljevanje s 1. strani)

V minulem letu je tovarna realizirala 91,5 odstotka načrtovanega dohodka, imela za 9,5 odstotkov več pogodbenih obveznosti, za 37,2 odstotka večje zakonske obveznosti in za 3,3 odstotke večje osebne prejemke.

Najmanj ugoden je podatek o stopnji akumulacije. V primerjavi z letom 1970, ko je bila najvišja, je dosegla lani le 52,4 odstotka te vrednosti.

Produktivnost merjena iz dohodka

na zaposlenega delavca je sicer porasla, vendar nekoliko zaostaja za rastjo izplačanega osebnega dohodka delavca. Poprečni osebni dohodek je dosegel lani vrednost 1946 dinarjev.

Za letošnje leto je načrtovala novogoriška tovarna za 38 odstotkov večjo proizvodnjo kot v minulem letu in izvoz v vrednosti 2,5 milijona dolarjev. Vsekakor je to zelo optimističen načrt, ki bo terjal velikanke napore za njegovo uresničitev.

Zborovanje gasilcev v Iskri-EMO

Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo v EMO ima za seboj že okrog štirideset let plodnega delovanja. Njegovo delovanje je res plodno po dejavnostih, kajti doslej je v vseh teh dolгих letih uspešno varovalo in obvarovalo ljudsko imetje v podjetju. Društvo je bilo vedno pripravljeno pomagati tudi izven podjetja in se je udeležilo številnih akcij pri gašenju nastalih požarov.

Društvo šteje sedaj 41 članov; od teh je dvaindvajset izprašanih gasilcev. V pogledu jačanja društva z novimi člani, se društvo izredno trudi, da pridobi v članstvo nove mlade delavce in delavke. Omeniti je namreč treba, da je imelo društvo svoječasno odlično izvežbano žensko gasilsko desetine, ki je na tekmovanjih požela mnogo priznanj in pohval. Prav bi bilo, če bi delovanje te ženske desetine ponovno oživilo, saj je zaposlenih v podjetju skoraj 50 % žena. Dekleta in žene pa so se lotile gasilske veščine z izredno vnemo. Tudi sedaj bi jih bilo treba navdušiti za to in uspehi ne bodo izostali.

Čeprav je imelo društvo v preteklem letu lepe uspehe saj je preprečilo večje število požarov v podjetju, člani s svojim delom niso povsem zadovoljni. Nekateri člani se namreč niso redno udeleževali na vajah. To pa je nujno potrebno, če hočejo biti izvežbani gasilci. Zelo aktivnih v društvu je le 28 članov. Če bi bili tudi ostali tako aktivni kot ti, bi bila gasilska dejavnost v EMO še bolj okrepjena.

Društvo si je mnogo prizadevalo, da bi bil v podjetju nastavljen referent za gasilstvo, odnosno za požarno varnost. Ta želja se jim je sedaj uresničila. Pri tem jim je znatno pomagal glavni direktor dipl. ing. Miro Jančigaj, ki je razumel njihovo vstrajno prizadevanje za varnost podjetja.

Člani društva se mnogo ukvarjajo s preventivno dejavnostjo. Tako so v letu 1973 izvršili kar 51 požarno-varnostnih pregledov, stalna dežurna služba pa je redno vršila kontrolo nad alarmnimi napravami, ki so delovale brezhibno. Mnogo nepravilnosti je

bilo s preventivno dejavnostjo odstranjenih. Sicer pa gasilci ne poznajo šale, če gre za požarno-varnostne ukrepe. Ti ukrepi so vedno strogi in učinkoviti.

Gasilci so izvolili ponovno za predsednika društva izkušenega inženirja Franca Vrabčiča, za tajnika pa izkušnega gasilskega delavca Marjana Cveka. Njihov odbor šteje 11 članov, ki so večidel prizadevni gasilski delavci. Izvolili so tudi nadzorni odbor. Za predsednika tega odbora je bil izvoljen dolgoletni in sedaj že upokojeni gasilski delavec Anton Marolt.

Program dela gasilskega društva je zelo pester in potrebno bo mnogo truda, da bo uresničen. Značilno je, da je v programu največ preventivne dejavnosti. Navedene so jasne in konkretne akcije, ki bodo izvršene, da ne bo prišlo do požara. Nedvomno je, da bodo gasilci EMO ta svoj program uresničili.

E. Jejčič

Bili smo na Nanosu

Soboto 23. III. je spet izkoristila manjša in postrtnovalna skupnica članov Iskrinega planinskega društva za izlet na Nanos.

Čeprav vremenske napovedi niso bile najbolj vzpodbudne smo se po ugodni vožnji z avtobusom do Razdrtega, kar takoj podali na Nanosove strmine.

V lagodnem tempu smo si že kar kmalu razgledali z vrha Pleše kraško in Vipavsko dolino pod nami.

Po izdatnem počitku v Vojkovi koči smo jo ubrali po grebenu Nanosa do vasi Stranje, od tu pa še do Predjame. Kandidati za planinsko transverzalo so si pridobili dve novi potrdili, vsi skupaj pa lep in izdaten sprehod.

Iz vasi Bukovje nas je avtobus potegnil do Postojne, od tu pa drugi v Ljubljano.

M. Žmitek

V Sežani še vedno tesno

V minuli številki Iskre smo spregovorili o problemih prevozo in pomanjkanju delovne sile v tovarni radijskih sprejemnikov v Sežani, tokrat pa smo zabeležili nekatera druga vprašanja, s katerimi se srečuje ta kolektiv.

V sežanski tovarni so tesni prostori vsekakor eden izmed najbolj žgočih problemov. Čeprav so šele pred kratkim dogradili dvorano s površino 1.000 kv. m, bi rabili še eno takšno, če ne še večje. Zaradi premajhnih prostorov ima sežanska tovarna svoja skladišča „razmetana“ po mnogih okoliških krajih – v Divači, Lokvi, Štorjah, Tomaju in drugod. Kako so na tesnem s prostori, zgovorno opozarja tudi podatek, da imajo računovodstvo oddaljeno od tovarne kar približno poldrugi kilometer. Premajhna je tudi menza, zato že načrtujejo sodobnejšo in prostornjšo. Gradili bi jo skupaj s še nekaterimi drugimi bližnjimi podjetji. V sedanji premajhni menzi stane dopoldne topla malica 2,50 dinarja, popoldne pa lahko delavke dobijo le mrzlo malico. Razliko v ceni prispeva tovarna. Seveda pa ni vse tako črno, kot je morda videti na prvi pogled. Sežančani se lahko pohvalijo z izredno lepo urejenimi garderobami, umivalnicami in sanitarnimi prostori, le kopalnic še nimajo, saj za njihovo lahko bi rekli čisto delo, niso tako potrebne. V edino kopalnico so postavili pralni stroj, v katerem perejo delovne halje in brisače.

V kratkem bo v tovarni tehnični prevzem centralne kurjave, ki bo ogrevala tudi delovne prostore sosednjega podjetja Mitol. Denar za postavitev centralne kurjave sta – razumljivo – prispevali obe podjetji ter tako prihranili nekaj denarja. Novo ogrevanje dela odlično, medtem ko so se minula leta delavke pritoževale, da jih zebe.

Lado Drobež

EKIPNO PRVENSTVO ELEKTROMECHANIKE MED SINDIKALNIMI ODBORI V VELESALOMU.

Komisija za šport in rekreacijo pri sindikalnem odboru bo letos prvič organizirala ekipno prvenstvo Elektromehanike v veleslalomu med sindikalnimi odbori, ki bo hkrati tudi posamično prvenstvo.

TEKMOVANJE BO 6.4.1974 OB 9.30 NA ZELENICI in bo ločeno za moške in ženske po razredih in ločeno ekipno.

Za vsak sindikalni odbor se bo štel v ekipo pri moških pet najbolje uvrščenih tekmovalcev ne glede na starost, pri ženskah pa dve.

Tako bo imel lahko posamezni sindikalni odbor neomejeno število ekip. Vabimo vse smučarje, da se prijavijo v čimvečjem številu.

ROK PRIJAV JE DO ČETRKA 4.4.1974 pri predsednikih sindikalnih odborov. Prijavnice je potrebno oddati do 10. ure v pisarno sindikata (nad menzo) ko bo opravljeno žrebanje. Morebitne informacije tel. 2654.

Šahisti Iskre uspešno zaključili prvenstvo Ljubljane

Pretekli četrtek se je s sedmim kolom zaključilo letošnje sindikalno moštveno šahovsko prvenstvo Ljubljane, na katerem so, kot smo sproti poročali, tekmovali tudi tri Iskrine ekipe, sestavljene iz najboljših šahistov naših ljubljanskih organizacij. Glede na dosežene rezultate, zlasti v 3. in 4. ligi, prav tako pa tudi naših šahistov v 5. b ligi, smo ob koncu prvenstva lahko zadovoljni, saj so se dobro odrezali.

V zadnjem kolu se je naša prva ekipa srečala s prvo ekipo tovarne Rog. Dosegla je lepo zmago z rezultatom 4 : 2, pri čemer so svoje partije dobili: Milovan Rulić, Dane Černe, Janez Kumše, remizirala Pavle Sešek in Stane Zemljarič, izgubil pa Bogdan Brezigar. Končni izkupiček ekipe Iskra I je prvo mesto s 26 doseženimi točkami. Ta naša ekipa bo prihodnje leto nastopala v drugi sindikalni ligi Ljubljane. Ekipa Iskra II je to pot z rezultatom 3 in pol : 2 in pol premagala ekipo SPIZ. Zmagali so naslednji naši šahisti: Janez Grčar, Marjan Mrak in Janez Oblak, remiziral je Drago Škrbinc, izgubila pa sta Anton Jerina in Stane Furlan. Ta ekipa si je v sedmih kolu nabrala 27 točk in si zasedenim drugim mestom priborila vstop v III. ligo v prihodnjem prvenstvu Ljubljane.

Nekoliko manj uspešno, pa še vedno dobro, se je izkazala na letošnjem prvenstvu ekipa Iskra III, ki je v poslednjem kolu igrala neodločeno z ekipo Tuba. Tu sta zmagala: Jože Špende in Lucijan Zdravec,

Nogometna ekipa tovarne električnih aparatov na turnirju „Kaštel 74“.

NOGOMETASI „APARATI“ NA TURNIRJU „KAŠTEL 74“

Pokal za drugo mesto

V Motovunu pri Poreču je bil 16. in 17. marca nogometni turnir „Kup Kaštel 74“, ki ga ob otvoritvi nogometne sezone vsako leto prirejajo pod pokroviteljstvom hotelskega podjetja „Riviera“ v Poreču. Spričo številnih letovalcev iz naše tovarne Aparati vsako leto, se je spletlo nekakšno sodelovanje, zato so na letošnji otvoritveni turnir povabili tudi našo ekipo tovarne Aparati.

Na turnirju so nastopila razen tega še tri istrska ligaška moštva Risnjak, Pazinka in Livade iz Motovuna. Nogometasi tovarne Aparati so v izločilni tekmi s 3 : 2 premagali ekipo Pazinka iz Pazina, v finalu pa so podlegli ekipi Livade, ki je tako postala zmagovalca turnirja. Povedati je treba, da so naši izgubili z rezultatom 0 : 2 predvsem zaradi tega, ker jim je zmanjkalo fizične kondicije. Igrali so normalna polčasa po 45 minut, kar je za „sindikalne“ žogobrarje le malo huda v primerjavi s profesionalnimi.

Ekipa Aparati je za doseženo drugo mesto na turnirju prejela ličen pokal, za najboljšega igralca turnirja pa je bil imenovan njen član Janez Griandot, ki je prejel v spomin knjigo in spominsko plaketo.

Naši nogometasi so bili deležni pristrčnega sprejema in gostoljubja, zato tega športnega dogodka ne bodo pozabili.

A. Kastelic

POKAL V TRAJNO LAST

V nedeljo, 24.3.1974 je bilo na Soriški planini občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu za škojfeljsko občino. Najbolje so se izkazali tekmovalci iz Iskre v Železnikih, ki so nastopili s tremi ekipami. Na prvenstvu je bilo 13 ekip z 227 nastopajočimi.

Iskraši iz Železnikov so petič osvojili pokal in ga tako dobili v trajno last. Pri članih z razredom je bil prvi Ivan Mohorič, pri mladincih Vito Logar, pri starejših članih šesti Polde Gartnar in pri ženskah je bila druga Cveta Šolar, pri članih brez razreda pa je bil Ivan Kemperle dvanajsti.

K.F.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta.

BLAŽA KRTA

šoferja v Iskri

se najlepše zahvaljujemo za izrečeno sožalje, vence in denarno pomoč kolektivu v prevozu kranjske tovarne, obratu merilnih naprav, TOZD „Mehanizmi“ Lipnica, Iskrinim gasilcem ter vsem, ki so dragega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča žena Amalija
s hčerko Hermino

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

FRANCA PERHAVCA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz splošnega oddelka in obdelovalnice TEA za izkazano sočustvovanje, podarjena venca in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sin Franci z družino

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame in stare mame

AMALIJE BREZOVŠČEK

izrekamo zahvalo sodelavcem za izrečeno sožalje, pomoč in darovane vence.

Zalujoča hčerka Danica Humar,
vnuka Dušan in Stojan z družino

ZAHVALA

Ob izgubi mojega dragega očeta

MATEVŽA JELOVČANA

se pristrčno zahvaljujem vsem sodelavcem iz obrata ATC v tovarni „Elektromehanika“ Kranj za izreze sožalja in podarjeni venec.

Hčerka Anica Žan

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

FRANCA JAGODICA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v navijalnici rejele v obratu TEA v kranjski tovarni za izreze sožalja, podarjeni venec ter finančno pomoč.

Hčerka Milka Jagodic

Člani gasilskega društva EMO med zborovanjem.

JP Iskra Počitniška skupnost vabi sodelavce za delo v počitniških domovih Trenta, Poreč in Dugi otok;

1. Upravnike – s prakso na podobnih delovnih mestih
2. Kuharice – samostojne, z večletno prakso
3. Kuharje – za peko na žaru s prakso
4. Servirke
5. Točaje, ali točajke
6. Kuhinjske pomočnice
7. Čistilke

Delo je sezonsko za določen čas. Hrana in stanovanje sta zagotovljena v domu, osebni dohodek po pravilniku.

Za delovna mesta je obvezen zdravniški pregled pred nastopom dela.

Pismene prijave pošljite na naslov: Počitniška skupnost JP Iskra Ljubljana, Trg Prekomorskih brigad 1/VI.

Odbor za medsebojna razmerja delavcev Šolskega centra ZP Iskra Kranj

razpisuje naslednja vodilna delovna mesta za:

1. direktorja šolskega centra
2. predstojnika tehniške šole
3. predstojnika poklicne šole
4. vodja računovodstva

Kandidati morajo poleg splošnih z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.: visokošolska izobrazba elektro, strojne, pedagoške ali ekonomske smeri, opravljen strokovni pedagoški izpit, najmanj pet let pedagoške prakse;

pod 2. in 3.: visokošolska izobrazba, najmanj pet let ustrezne pedagoške prakse;

pod 4.: višješolska izobrazba ekonomske smeri, najmanj pet let ustrezne prakse na delovnem mestu računovodje.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in z navedbo dosežanih zaposlitev naj pošljejo kandidati do 8.4.1974 na naslov: Šolski center ZP Iskra Kranj (odbor za medsebojna razmerja delavcev), 64001 Kranj, p.p. 27.